

Vision, uppdrag, identitet och värderingar

Vision

En stolt profession, samlad i en stark facklig organisation. Med gemensam kraft bygger vi framtid.

Uppdrag

Lärarförbundets uppdrag är att vara professionens samlade, starka och yrkesstolta röst. Genom Lärarförbundet driver vi våra villkors- och yrkesfrågor och förbättrar därmed vår arbetsmiljö, våra förutsättningar och utvecklingsmöjligheter.

Identitet

Vi är engagerande, öppna, kompetenta och drivande. Tillsammans får vi rätt saker att hända.

Värderingar

Starkare tillsammans

Vi är en stark och enad profession med stor autonomi. Vi tar initiativ och agerar utifrån den kunskap som vår professionsutbildning och erfarenhet har givit oss. Vi ser lagar och avtal som verktyg för att förbättra arbetsmiljön, utveckla våra förutsättningar och nå våra mål. Tillsammans tar vi ansvar för vår yrkesetik och driver professionens utveckling framåt.

Solidaritet

Lärarförbundets arbete bygger på solidaritet inom professionen på arbetsplatsen såväl som i Sverige och i världen. Vi visar solidaritet med varandra genom att sluta kollektivavtal som förbättrar våra villkor och ökar det professionella inflytandet. Styrkan

Kongressens beslut

finner vi i att verka tillsammans med lösningar på lärarnas frågor i fokus. Genom samarbete med organisationer i Sverige och i andra länder verkar vi för en demokratisk utveckling och för varje lärares rätt att organisera sig i starka, oberoende och demokratiska fackliga organisationer både i Sverige och internationellt.

Livslångt lärande

Lärande ska kunna ske genom hela livet. Alla barn, elever, studerande och lärare ska med hållbara förutsättningar ha tillgång till offentligt finansierad utbildning. Utbildningen ska vara likvärdig och av hög kvalitet. Den ska bygga på vetenskaplig och konstnärlig grund, beprövad erfarenhet och vara icke-konfessionell.

Mänskliga rättigheter

Läraryrskombundet tar ställning och arbetar för mänskliga rättigheter. Vi ansluter oss till FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna och till FN:s barnkonvention. Vi anser att ett mångkulturellt samhälle gagnar Sverige och att alla har förmåga att utvecklas och bidra till samhällets utveckling genom sina kunskaper och erfarenheter. Läraryrskombundet tar därför avstånd från alla former av kränkningar, diskriminering och segregation samt verkar för ett jämställt och inkluderande samhälle.

Demokrati

Demokrati och öppenhet är en grundförutsättning för att bygga framtid och måste ständigt försvaras och utvecklas. Vi är en viktig samhällsaktör och är genom vår roll som aktiv arbetsmarknadspart i den svenska partsmodellen viktig för det demokratiska samhällsbygget. All verksamhet som Läraryrskombundet bedriver organiseras på ett sätt som gynnar en demokratisk process. Olika åsikter förs fram och möts med respekt.

Partipolitiskt obundet

Läraryrskombundet är partipolitiskt obundet och det är en styrka som innebär att vi driver och tar ställning i politiska frågor med samma intensitet oavsett politisk majoritet. Vi gör det utifrån Läraryrskombundets värderingar och fastställda politik.

Kongressens beslut

Agenda för en stark profession

Vi är lärare

För att underlätta läsningen av vårt styrdokument har vi valt ett enhetligt språkbruk. När inte annat anges står:

- begreppet lärare för professionens alla lärare, skolledare, studie- och yrkesvägledare samt lärarstudenter.
- begreppet skola för alla skolformer från förskola till vuxenutbildning samt fritidshem, universitet, högskola och kulturskola.
- begreppet elev för barn i förskola, elever i obligatoriska och frivilliga skolformer samt fritidshem, kulturskola, studerande i vuxenutbildning och studenter på universitet och högskola.
- begreppet undervisning för sådana målstyrda processer som under lärares ledning syftar till inhämtande av kunskaper och värden.

Inledning

Att vara lärare är att vara med och skapa framtiden – framtidens medborgare och framtidens demokratiska samhälle.

I skolan möts elever med olika erfarenheter, bakgrunder, talanger, förutsättningar och behov och alla ska ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential. En likvärdig skola stärker både elevens rätt till utbildning och samhällets förutsättningar att motverka utanförskap, diskriminering och främlingsfientlighet. Skolan är en lärarik och trygg miljö fri från alla former av kränkningar.

Professionens yrkesansvar bygger på samhällets och allmänhetens förtroende. En stor tillit från allmänheten och den styrande politiska nivån möjliggör professionens autonomi, vilket är en grundförutsättning både för läraryrkets attraktivitet och fortsatta utveckling.

Den bästa skolan skapas när lärare och skolledare har goda förutsättningar och stort inflytande över sin yrkesutövning. Professionens självklara drivkraft är mötet med eleverna och varje elevs rätt till undervisning av hög kvalitet säkras när alla delar av professionen har en god arbetsmiljö med tid för planering, för- och efterarbete, kollegialt lärande och rätt till kontinuerlig utveckling.

Avgörande byggstenar för såväl professions- som verksamhetsutveckling är en legitimationsgrundande professionsutbildning och en gemensam kunskapsbas. Professionen har ansvar för och stort inflytande över sin egen utveckling. För detta krävs goda förutsättningar till kompetensutveckling, specialisering, fördjupning och forskning, inom ramen för ett uppdrag med en arbetsmiljö i balans. Att alla delar av professionen ägnar sin tid åt det som är viktigt för elevernas lärande är avgörande för varje elevs möjligheter att utvecklas till toppen av sin förmåga.

Kongressens beslut**En organisation i utveckling**

Läraryrket är professionens förbund, i vilket landets alla lärare, lärarstudenter, studie- och yrkesvägledare och skolledare vill vara en självklar del. Vår vision och identitet genomsyrar allt arbete och vi står stadigt i våra värderingar. Vi är en ideell organisation som bygger på medlemmarnas samlade styrka och engagemang. Alla medlemmar bidrar på vägen mot våra mål.

Vi samlar hela professionen i en organisation och driver våra frågor tillsammans. Fackligt arbete på arbetsplatsen är vår utgångspunkt och Läraryrkets andel av yrkesverksamma lärare och skolledare ökar. Varje lärare och skolledare nås av Läraryrkets erbjudande och får frågan om medlemskap.

Vi har alltid medlemmen i fokus. Vår organisation och vårt arbete på arbetsplatserna anpassas efter medlemmarnas och arbetsplatsens behov. Vi finns där våra medlemmar är och vill att vi ska vara. Vårt medlemsantal, vår närvaro och våra möjligheter att påverka är förutsättningar för varandra.

Vi är lärarnas röst

För att tillsammans nå framgång för både individen och kollektivet arbetar vi aktivt med påverkan och är professionens självklara röst på arbetsplatsen, i samtal med alla huvudmän och i samhällsdebatten. Vår påverkan sker där vi kan nå bäst resultat.

Som professionens förbund driver vi yrkes- och villkorsfrågorna som en helhet. Läraryrket är därför den naturliga arenan för professionens viktigaste frågor. Medlemmarnas samlade engagemang, kraft och kompetens bygger, driver och utvecklar Läraryrket. Vi är en organisation som ständigt involverar fler, lyssnar in och möjliggör för fler att höras och delta. Vi använder befintliga och utvecklar nya arenor och former som gör det enkelt och attraktivt att engagera sig i och påverka inom Läraryrket tillsammans med andra lärare. En bred dialog med medlemmar med och utan förtroendeuppdrag är viktigt i utvecklingen av vår organisation. Vårt arbetssätt ökar

Kongressens beslut

medlemsengagemanget, utvecklar professionen och leder till förbättringar av professionens arbetsmiljö, förutsättningar och utvecklingsmöjligheter på arbetsplatserna.

Ombuden skapar möjligheter

Att vara ombud i Lärarförbundet är att ta läraryrket på stort allvar och de som väljer att engagera sig både i och för läraryrket är många. På alla arbetsplatser finns ett eller flera ombud som gör att vi finns tillgängliga för alla medlemmar samtidigt som vi också når dem som ännu inte valt att bli medlem hos oss. Ombuden finns i medlemmarnas vardag och har stor legitimitet. I dialog med medlemmarna på arbetsplatsen drivs lärarnas mest angelägna frågor. Ombuden gör det lätt för medlemmarna att engagera sig i det som förbättrar lärarnas och skolledarnas förutsättningar och yrkets utveckling.

Medlemmar och ombud tar initiativ och agerar med stöd av sin avdelningsstyrelse och förbundsstyrelsen för att utveckla professionen, dess villkor och förutsättningar. Avdelningsstyrelsen använder sin tid och sitt engagemang så att tyngdpunkten ligger på arbetsplatserna och de frågor som medlemmarna har i fokus. Det är naturligt och eftersträvansvärt att förtroendevalda i Lärarförbundet kombinerar sitt fackliga uppdrag med lärar- eller skolledaruppdrag. Vi agerar alltid på ett sätt som bidrar till förnyelsen av organisationen och som gör att nya generationer vill engagera sig.

Lärarförbundet utvecklas och medlemsantalet ökar. Vi är rösten för landets alla lärare, lärarstudenter, studie- och yrkesvägledare och skolledare och finns där medlemmarna är.

En stark profession

Läraryrket är attraktivt och många vill bli, och förbli, lärare. Många lärare och skolledare återvänder till yrket. Tillsammans utvecklar vi kontinuerligt och systematiskt vår profession. Vi har inflytande över skolans utveckling och arbetsmiljö liksom makten över hur resurserna används. Det finns stor tillit till skolan och professionen.

Ett hållbart lärarliv

Huvudmännen ser behöriga lärare och skolledare som den absolut viktigaste resursen för elevernas utveckling och lärande. Staten och huvudmännen riktar tillräckliga resurser dit

Kongressens beslut

de behövs och tar ansvar för en gynnsam, hållbar och utvecklande verksamhet och arbetsmiljö utifrån gällande lagar och avtal.

Skolan präglas av en god arbetsmiljö med balans mellan krav och resurser och mellan arbete och fritid. Lärare och skolledares löner är uppvärderade och motsvarar väl såväl utbildningens längd som uppdragets komplexitet. Lönen återspeglar den utveckling och arbetsinsats som varje lärare och skolledare genomför. Professionens löner står sig konkurrenskraftiga i jämförelse med andra akademikeryrken. Lönernas positiva utveckling sker samtidigt som arbetsmiljön stärks.

Vi är en viktig samhällsaktör och värnar den svenska partsmodellen centralt och lokalt. Starka kollektivavtal och trygghetssystem som förbättrar medlemmarnas villkor och bidrar till läraryrkets attraktivitet gör att professionen klarar nödvändiga omställningar i ett samhälle och utbildningssystem som ständigt förändras. Varje medlems grundtrygghet förstärks genom utvecklade försäkringar för sjukdom, föräldraskap och arbetslöshet samt genom pensionssystem. Vi arbetar med att förbättra grundtryggheten genom att den kompletteras med trygghetsavtal och avtalsförsäkringar.

Professionens utveckling gynnar kvaliteten

Varje elev undervisas av legitimerade och behöriga lärare. Den professionella läraren höjer med sitt yrkeskunnande kvaliteten på undervisningen och skapar på så sätt de bästa förutsättningarna för varje elevs lärande. Digital kompetens och utvecklingen av digitala resurser är avgörande för att leda elevernas lärande i en digitaliserad omvärld.

Professionen tar ett tydligt ansvar i lärarutbildningarna och i dess verksamhetsförlagda del, liksom genom mentorskap under nyblivna lärares introduktion och bidrar på så sätt till återväxten i yrket. Samverkan mellan lärosäten och skola sker kontinuerligt genom utbildningen av nya lärare liksom i arbetet med att utveckla professionens vetenskapliga bas.

Professionens gemensamma kunskapsbas bygger på forskning och beprövad erfarenhet. Forskningen ska ta olika perspektiv och även vara praktiktäna. Förutsättningarna stärks så att fler lärare och skolledare kan bidra med sin forskning och sina forskningsresultat. Den gemensamma forsknings- och kunskapsbasen ligger till grund för professionens ställningstaganden, den kontinuerliga utvecklingen av yrket och yrkesspråket.

Ett livslångt lärande kräver goda förutsättningar för utveckling under hela yrkeslivet. Det börjar med lärarexamen och introduktions- och mentorsprogram och fortsätter med kontinuerlig, systematisk och behovsstyrd kompetensutveckling. Utvecklingen utgår ifrån de behov som professionen identifierat. I vardagen finns välfungerande former för kollegialt lärande, vidareutbildning och forskningssamverkan.

Yrkesetiken lägger grunden för ökad tillit från samhället, ökad professionell autonomi och inflytande över yrket. Den genomsyrar det dagliga arbetet, ger vägledning och är en förutsättning för utbildning av hög kvalitet. Arbetsorganisationen möjliggör för professionen att kontinuerligt utveckla och omsätta etiken. Professionen äger

Kongressens beslut

bedömningen av huruvida yrkesetiken efterlevs eller inte. Yrkesetiken har en stark koppling till lärarnas autonomi.

Rätt resurser gynnar resultat

Staten och huvudmännen ansvarar för att ge lärare och skolledare rätt förutsättningar och en god arbetsmiljö baserat på stor tillit till professionens kompetens och yrkesansvar. Lärare fokuserar på kärnuppgiften, elevens lärande, och har stort inflytande över relevanta stödfunktioner och resurser utifrån de behov som identifieras. Rektorer är som pedagogiska ledare ansvariga för skolans inre organisation, resurshantering och systematiska kvalitetsarbete och har de stödfunktioner som krävs. Varje uppdrag inom professionen innehåller tillräcklig tid för planering, reflektion och utveckling. Undervisningen står i centrum och varje enskild lärare har tid och förutsättningar att vara just den lärare som hen vill och behöver vara. Det finns gott om andra yrkeskategorier som avlastar och kompletterar lärarprofessionen så att lärare får vara lärare. Det är självklart att arbetsuppgifterna ryms inom arbetstiden.

Alla elever garanteras en likvärdig utbildning av god kvalitet och skolans resurser fördelas utifrån elevers och skolors olika behov. Segregation motverkas, skolan är mer likvärdig och staten och huvudmännen tar ett stort ansvar. Det fria skolvalets negativa effekter bekämpas och elevers socioekonomiska bakgrund påverkar resultaten i allt mindre utsträckning. Det kräver bland annat mer och rätt styrda resurser i form av lärarkompetens, stödfunktioner och ekonomiska medel. Vinstuttag får aldrig gå före elevens lärande, utbildningens kvalitet eller skolans arbetsmiljö.

Vårt arbete med att stärka professionen och garantera alla elever likvärdig utbildning av god kvalitet sker i nära samarbete med lärarorganisationer i hela världen och i linje med FNs globala utvecklingsmål – Agenda 2030. Att vara lärare är att vara del av något större.

Kongressens beslut

Verksamhetsinriktning 2019-2022

Verksamhetsinriktningen syftar till att styra och slå fast målsättningarna för Läraryrket under den kommande kongressperioden (2019-2022). Verksamhetsinriktningen har samma upplägg som den som föreslås i Agenda för en stark profession, men är mer detaljerad med konkreta mål för kongressperioden.

Inledning

Vi är en stolt profession, samlad i en stark facklig organisation. Med gemensam kraft bygger vi framtid. Tillsammans är vi professionens samlade, starka och yrkesstolta röst. Vi driver våra frågor och tar intryck av medlemmarnas åsikter, vetenskapliga rön samt kunskap från och genom interaktion med andra aktörer i vårt arbete. Det ger oss förutsättningar för vårt arbete med att förbättra våra villkor och utvecklingsmöjligheter.

Verksamhetsinriktningen sätter fokus för vårt arbete under kongressperioden. Den tar sin utgångspunkt i den långsiktiga inriktning som vi har som riktningsgivare för vårt arbete. Verksamhetsinriktningen utgår ifrån de två målområdena i Agenda för en stark profession:

- En organisation i utveckling
- En stark profession

Inom varje område slår vi fast mål och vad som måste hända för att vi ska nå våra mål. I vårt arbete tar vi alltid vår utgångspunkt i vår vision, vårt uppdrag, vår identitet och våra värderingar. Vi är engagerande, öppna, kompetenta och drivande. Tillsammans får vi rätt saker att hända.

Medlemmarna visar vägen

Inför kongressperioden genomfördes en medlemsdialog där 36 000 lärare, skolledare och studenter deltog. De gav en positiv bild av läraryrket och lärarvardagen, trots att utmaningar verkligen inte saknas. De flesta lärare uttryckte att de trivdes på jobbet och det vanligast förekommande ordet för att beskriva läraryrket är glädje.

Medlemsdialogen visade tydligt vad som är lärarnas främsta drivkraft. När de formulerade sig kring vad som engagerar i läraryrket var det tydliga svaret: mötet med varje barn och elev och att möjliggöra deras utveckling.

I medlemsdialogen definierade lärarna vad som krävs för att det utvecklande mötet med varje elev ska kunna förverkligas. För att svara upp mot professionens drivkraft och ansvar finns en rad förutsättningar som måste uppfyllas.

Det handlar om att ha kompetenta och engagerade kollegor som man får möjlighet att samarbeta med. Att undervisningen sker i en lugn och trygg miljö. Att det finns tillräckligt med tid för planering, uppföljning och reflektion och förutsättningar att ge särskilt stöd till de barn och elever som behöver. Det handlar om ett tydligt och

Kongressens beslut

närvarande ledarskap och en möjlighet att få bidra till och ta del av en ständig utveckling i relation till skolan och lärar- och skollärarollen.

Läraryrket vill gärna engagera sig i forskning och pedagogisk utveckling, möta och utbyta idéer med kollegor utanför arbetsplatsen, lösa konkreta problem på den egna arbetsplatsen och arbeta för att minska lärares arbetsbelastning och höja lärares löner.

Medlemsdialogen gav oss viktiga signaler på hur engagemang kan tas tillvara. Den skapade också nya möjligheter för arbetsplatsdialoger med fokus på medlemmarnas viktiga frågor på arbetsplatserna. Dialogen blev ett bra verktyg för våra ombud att använda samtidigt som den skapade nya arenor för att fånga upp och skapa engagemang i medlemskåren.

Sammantaget gav medlemsdialogens resultat en positiv bild av läraryrket men visade också att det finns stora utmaningar som vi som organisation måste arbeta med att förbättra. Vi behöver ta steg som förstärker professionens inflytande över såväl arbetsmiljön och förutsättningarna för att få göra ett bra jobb, som att utveckla professionens kunskapsbas. Vi behöver också utveckla våra arenor för engagemang och fokusera på arbetsplatsernas utveckling.

Medlemsdialogens resultat visar vägen för Läraryrket under kongressperioden, både när det gäller vad vi ska arbeta med och hur vi ska arbeta.

En organisation i utveckling

Läraryrket är professionens förbund. Medlemmarnas samlade engagemang, kraft och kompetens bygger, driver och utvecklar Läraryrket. Att vara medlem och engagerad inom förbundet är attraktivt, det är självklart för alla lärare att vilja vara en del av Läraryrket.

På alla arbetsplatser finns ett eller flera ombud. Ombuden finns i medlemmarnas vardag och de har stor legitimitet. Ombuden skapar och fångar upp engagemang och bidrar till att fler vill engagera sig och bli medlemmar i Läraryrket. Vårt arbetssätt leder till förbättringar på arbetsplatserna, ökat medlemsengagemang samt stärker och utvecklar professionen. Vi är den naturliga arenan för professionens frågor där varje medlem har nytta av sitt medlemskap oavsett om det handlar om utveckling, arbetsmiljö eller annat stöd. Vi kommunicerar fackliga framgångar på olika sätt i olika kommunikativa kanaler och på olika mötesplatser. Vi ställer aktivt frågan till nya kollegor om de vill bli medlemmar i vår organisation.

För att uppfylla denna målbild har vi 2022 nått följande:

Arena för engagemang

- En systematisk och ständigt pågående medlemsdialog utgör grunden för förändringar på arbetsplatsen, avdelningen och Läraryrket nationellt
- Fler medlemmar är engagerade i eller via Läraryrket

Kongressens beslut

Starkare tillsammans

- Lärarförbundets andel av yrkesverksamma utbildade lärare och skolledare har ökat
- Ombuden har stor legitimitet bland medlemmarna på arbetsplatsen och skapar och fångar upp engagemang

En stark profession

Vi är en stark profession med stor tillit från samhället och hög professionell autonomi. Stat och huvudman säkerställer tillsammans med oss att vi har god arbetsmiljö med organisatoriska förutsättningar för vårt uppdrag. Vår yrkesetik genomsyrar det dagliga arbetet. Till grund för våra ställningstaganden och den kontinuerliga utvecklingen av yrket finns vår gemensamma forsknings- och kunskapsbas.

Varje läraruppdrag innehåller tillräcklig tid till för- och efterarbete, planering och reflektion. Det innehåller även goda förutsättningar för utveckling genom kontinuerlig, systematisk och behovsstyrd kompetensutveckling inom ett professionsprogram för lärare och skolledare. Lärares och skolledares löner och villkor är konkurrenskraftiga jämfört med andra akademikeryrken. Förutsättningarna för en fungerande lönesättning och lönestruktur stärks av en utvecklad arbetsorganisation där lönen återspeglar varje lärares roll och arbete. Lönernas positiva utveckling sker samtidigt som arbetsmiljön förbättras. Många vill bli och förbli lärare.

Skolan som organisation präglas av utveckling där det finns en god arbetsmiljö med organisatoriska förutsättningar för lärare och skolledare att skapa den bästa skolan för varje elev. Det finns gott om personal i skolan som kan avlasta och komplettera professionen, så att lärare får vara lärare.

För att uppfylla denna målbild har vi 2022 nått följande:

Ett attraktivt yrke

- Varje lärar- och skolledare har en god arbetsmiljö med organisatoriska förutsättningar, bra balans mellan krav och resurser och tillräcklig tid till för- och efterarbete, planering, reflektion och utveckling för att säkerställa en uthållig kvalitet i undervisningen
- Lärares och skolledares löner är konkurrenskraftiga, jämfört med andra akademikeryrken, med en lönestruktur där omotiverade löneskillnader motverkas och en lönesättning som gynnar skolan, elever, skolledare och lärare
- Fler vill bli och förbli lärare och skolledare

Professionens utveckling gynnar kvaliteten

- Varje lärare och skolledare har goda förutsättningar och rätt till att delta i ett professionsprogram som är välförankrat i professionen och som innehåller kontinuerlig kompetensutveckling och utvecklingsmöjligheter
- Lärares yrkesetik genomsyrar professionens dagliga arbete
- Professionens autonomi har ökat